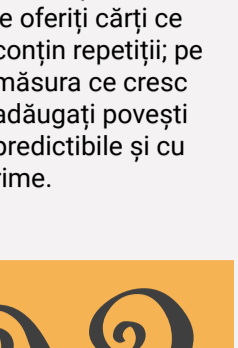

DE AȘA DA

CÂND CITIȚI ÎMPREUNĂ CU COPIII

01

01 Începe să citești copiilor cât mai devreme. Cu cât începi mai repede, cu atât va fi mai ușor și mai plăcut.

02

02 Copiilor de la 0 la 3 ani, este important să le oferiți cărți ce conțin repetiții; pe măsura ce cresc adăugați povești predictibile și cu rime.

03

03 În timpul lecturii repetate a unei cărți predictibile, opriți-vă ocazional la o propoziție cheie și lăsați copilul să completeze cuvintele.

04

04 Citiți cât de des aveți timp pentru asta.

05

05 Stabiliți cel puțin un moment al zilei pentru povești, în fiecare zi.

06

06 Țineți minte: arta ascultării este una dobândită. Se cultivă și se învață treptat - nu se întâmplă peste noapte.

07

07 Începeți cu cărți cu imagini care au doar câteva propoziții pe fiecare pagină, apoi treceți treptat la cărți cu mai mult text și mai puține imagini, spre a ajunge la cărți cu capitole.

08

08 Variați lungimea și subiectul lecturii, citiți atât ficțiune cât și non-ficțiune.

09

09 Pentru a încuraja implicarea, invitați copilul să întoarcă paginile atunci când e momentul, sau să urmărească textul cu degetul.

10

10 Înainte de a începe să citiți un text, citiți întotdeauna numele cărții, autorul și ilustratorul, copiii învață astfel că cei care creează cărțile sunt oameni, nu mașini.

11

11 Prima dată când citiți o carte, discutați despre ilustrația de pe copertă: "Ce crezi că ne povestește cartea aceasta?"

12

12 În timp ce citiți, mențineți interesul ascultătorilor întrebând ocazional "Ce credeți că se va întâmpla mai departe?"

13

13 Cărțile cu imagini pot fi citite cu ușurință copiilor din toată familia, chiar dacă au vârste diferite. Dacă sunt mai mult de doi ani diferență între copii (și deci, diferențe sociale și emoționale), e mai bine să le citiți individual. Acest lucru necesită mai mult efort din partea părintilor, dar beneficiile sunt pe măsură.

14

14 Evitați pasajele descriptive lungi, citiți-le doar cât timp imaginația și atenția copilului sunt capabile să urmărească. Nu e nimic greșit în a le scurta sau elimina. Cititul textului în avans ajută la localizarea acestor fragmente, și acestea pot fi marcate cu un creion pe margine. Charles Dickens făcea acest lucru deseori când citea în public.

15

15 Dacă capitolele sunt lungi sau nu aveți destul timp în fiecare zi să terminați un capitol întreg, găsiți un moment plin de suspans unde să vă opriți. Lăsați copiii în așteptare; vor număra minutele până la următoarea lectură.

17

17 Dacă citiți o carte cu imagini, asigurați-vă că copiii pot vedea imaginile cu ușurință. Când citiți unui grup, cu copiii așezați în semicerc în jurul dvs, așezați-vă ușor deasupra lor pentru ca cei din spate să poată vedea imaginile peste capetele celorlalți.

16

16 Permiteți ascultătorilor să se liniștească, să își aranjeze piciorușele și să-și pregătească mintea pentru poveste. Dacă e vorba despre un roman, începeți prin a recapitula ce s-a întâmplat în fragmentul citit ieri. Atmosfera este foarte importantă pentru ascultare. Un mesaj arătat precum „Opriți-vă și liniștiți-vă! Stați drept. Fiți atenți.”, nu creează o atmosferă receptivă.

18

18 Când citiți un roman, poziționați-vă astfel încât și dvs și copiii să vă simțiți confortabil. Nu citiți și nu stați în fața unor ferestre luminate puternic. Lumina va deranja ochii celor din auditoriu.

20

20 Alocați timp pentru discuții după ce ați citit o poveste, fie că sunteți acasă sau la școală/grădiniță. O carte stărnește o mulțime de gânduri, speranțe, frici și descoperiri. Permiteți-le să iasă la suprafață și ajutați copilul să le gestioneze verbal, în scris sau într-o exprimare artistică, în funcție de înclinația fiecăruia. Nu transformați discuțiile în interogatorii și nu insistați să scoateți o interpretare anume de la copil.

19

19 Amintiți-vă că oricui îi place o carte frumos ilustrată, chiar și unui adolescent. Dacă vă îndoiți de asta, încercați Sylvestra și petricica magică de William Steig (Editura Arthur) cu adolescenții.

22

22 Fiți cât se poate de expresivi când citiți. Dacă e posibil, schimbați tonul vocii pentru a se potrivi cu dialogul. Ajustați ritmul pentru a-l potrivi cu povestea. În timpul unei părți cu suspans, încetiniți și coborâți-vă vocea.

21

21 Luați în considerare că cititul cu voce tare este fresc pentru foarte puțini oameni. Pentru a o face cu succes și ușurință e nevoie să vă exersați.

23

23 Cea mai comună greșală la cititul cu voce tare - fie că e vorba de un copil de 7 ani, fie un adult de 40 - este cititul prea rapid. Citiți destul de lent pentru a permite copiilor să-și construiască imagini mentale a ceea ce au auzit că le-ați citit. Încetiniți destul astfel încât copiii să vadă imaginile din carte fără să se simtă grăbiți. Atunci când citiți repede, nu mai aveți timp să fiți expresivi.

24

24 Citiți cartea înainte de a o citi cu voce tare. Această lectură în avans vă permite să identificați pasaje pe care doriți să le scurtați, eliminați sau pe care să le dezvoltați.

25

25 Dați viață autorului și cărții acestuia. Căutați informații personale despre autor pe internet și citiți mereu informațiile de pe coperta cărții. Spuneți copiilor ceva despre autor, fie la început, fie după ce ați terminat povestea. Acest lucru le transmite mesajul că cei care creează cărțile sunt oameni, nu mașini.

26

26 Adăugați o a treia dimensiune cărții, ori de câte ori este posibil. De exemplu, să aveți pregătite creioane colorate mov în timp ce citiți Harold și Creionul Mov, scrisă de Crockett Johnson (Editura Arthur).

27

27 Încurajați membrii familiei care locuiesc departe să se înregistreze citind povești care pot fi trimise copilului. Invitați alți profesori sau educatoare, părinți și celebrități locale (cum ar fi șeful poliției) să citească copiilor.

28

28 Pentru cititorii reticenti sau copiii mai activi este dificil să stea liniștiți și să asculte. O foaie de hârtie și creioane colorate le tin în mâinile ocupate în timp ce ascultă (Desenați în timp ce vorbiți la telefon, nu-i așa?).

29

29 Tați ar trebui să facă un efort suplimentar pentru a citi copiilor lor. Din cauză că majoritatea educatoarelor și învățătoarelor sunt femei, băieții asociază cititul ca fiind o ocupație feminină sau legată de școală.

Și din păcate, prea mulți tați preferă să fie văzuți că joacă fotbal în curte cu băieții lui decât ducându-i la bibliotecă. Nu din întâmplare notele băieților au căzut dramatic în ultimele trei decenii. Implicarea timpurie a tatălui în lecturi și povestiri poate contribui mult la a poziționa cărțile pe același nivel ca și sportul, în lumea băieților.

30

30 Când copiii vor să vă citească e mai bine ca acea carte să fie prea ușoară decât prea grea, așa cum o bicicletă de începător e mai bine să fie prea mică decât prea mare.

Treizeci de AȘA DA când citiți împreună cu copiii de Jim Trelease, autorul bestsellerului "The ReadAloud Handbook"

© Jim Trelease 2009

Această broșură poate fi multiplicată gratuit de instituții non-profit cu acordul autorului www.trelease-on-reading.com/brochures.html

Traducere de Mădălina Rusu www.filedevis.ro

Partener de implementare

Noi orizonturi pentru tineri și comunitate

Cu sprijinul

CITIM ÎMPREUNĂ ROMÂNIA